

Otázky

- Budou supermarkety otevřené na Velikonoce?
  - Otevřeno všechno, kromě pondělí.
- Jak dlouho jsi se neholil? – 15 měsíců? Uvidíme, chci vidět, jak dlouhé vousy můžu mít...
- Tradice na Velikonice...
  - Pomlázka
- Děláte nějaké sporty?
  - Ano, dělám chůzi.
  - Chůze < při chůzi
  - To je olympijský sport...
  - Máme olympijského šampiona...
- Kdy pijete zelené pivo?
  - Jako já? Já ne... nikdy.
  - Vy Češi? Ve čtvrtek na Velikonoce...
    - To je další tradice. Čtvrtek se jmenuje Zelený čtvrtek a musíte jíst nebo pít něco zeleného...
      - Zelené jídlo?
      - Okurka
      - Zelená čočka
      - Špenát
      - Cuketa
      - Brokolice
      - MASO!!!! Zelené maso je špatné...
- Máte rád Velikonoce?
  - Ano, víkend má 4 dny.
  - Ježíš zemřel a vstával z mrtvých... to je jedno... to je legenda
- Kdy jste **byl** český učitel?
- Proč nebo jak jste začal učit...?
  - Na univerzitě... před 20 lety...
- Budete tady slavit Velikonoce?
  - Ne. Nebudu v Brně.

*In this handout, various dative structures will be practised. You will learn what different question words can be combined with them and how to answer them. Verbs are highlighted **in bold**, people in dative **in red**.*

1 | Complete the sentences.

DATIVE = only 1 in a sentence

1. **KOLIK je vám** let? — Je **mi** 23 let.
2. **JAK je vám**? — Je **mi** nevolno, cítím se unavený a chce se mi spát.
  - a. **SYMPTOMS**
3. **CO je vám**? — Mám chřipku.
  - a. **SITUATION**
4. **CO vám chutná**? — Chutná **mi** guláš.
5. **JAKÁ** hudba se **vám líbí**? — Klasická.
6. **KDO/CO vám vadí**? — **Vadí mi** policisti na nádraží.
7. **KDE/CO se vám nejvíce líbilo**? — V té italské restauraci.

2 | Form the question about underlined expressions

Dative Q: kdo → **komu**; co → **čemu**

1. **KOMU CHUTNÁ GULÁŠ**? — Petrovi chutná guláš.
  - a. **CO MU/PETROVI CHUTNÁ**? — Petrovi chutná guláš.
2. **CO MARIÍ NECHUTNÁ**? — Marii nechutná pivo.
3. **JAK JE VÁM**? — Je mi moc špatně.
4. **KE KOMU JDE ALEŠ NA KÁVU**? — Aleš jde k Martinovi na kávu.
  - a. **KAM ALEŠ JDE NA KÁVU**? — Aleš jde k Martinovi na kávu.
5. **KOMU se udělalo** špatně od žaludku? — Petrovi se udělalo špatně od žaludku.
6. **KVŮLI ČEMU MÁ PROBLÉMY LUKÁŠ**? — Lukáš má problémy kvůli alkoholu.
7. **KOLIK JE VÁM**? — Je mi 65 let.

3 | Ask questions for given answers. Dative structure could be used, but different solution might be possible as well.

1. **KOLIK JE VÁM? (KOLIK VÁM BUDE)**? — **Bude mi** čtyřicet.
2. **JE VÁM DOBŘE? JAK JE VÁM? JAK SE CÍTÍTE**? — **Není mi** dobře.
3. **JAKÉ MÁTE POTÍŽE? CO JE VÁM**? — Myslím, že mám rýmu.
4. **KDE? KDE JSTE? KDE BYDLÍTE? KDE BUDETE NA VELIKONOCE**? — V Praze.
5. **CO JSTE SNÍDAL? CO VÁM CHUTNÁ? CO CHUTNÁ MAMINCE**? — Chleba s máslem / sádlem.
6. **CO NERAD HRAJEŠ?** ? — Fotbal.
  - a. **CO = SPORT**
  - b. **JAKÝ SPORT + DĚLÁTE?** – HRAJU FOTBAL, DĚLÁM KARATE, CVIČÍM AEROBIC

- c. **CO CVIČÍTE? – (V POSILOVNĚ) V PONDĚLÍ DEADLIFT, V ÚTERÝ PRSA, VE STŘEDU NOHY**
7. **KDO JE ČESKÝ PREZIDENT? KDO JE TO?** ? — Můj kamarád.
a. **KOHO...?** – Kamaráda / mého kamaráda
8. **CO JE VÁM? JAKÉ MÁTE POTÍŽE...?** — Špatně od žaludku.
a. **JAK SE VÁM UDĚLALO?** – udělalo se mi špatně.
b. **CO SE VÁM UDĚLALO?** – modřina na ruce.
9. **CO(PAK) SE DĚJE? JE VÁM ZIMA? JE VÁM TEPLA?** — Je mi zima.
a. **JAK SE CÍTÍTE? – GENERAL Q ABOUT FEELING**
b. Jak je vám? – q about symptoms or feeling (since last time)
c. Co je vám? – q about acute situation
d. Co se děje? – q about even more acute situation
e. Kdo je to? To je můj přítel...
f. **Kdopak** je to?
10. **KOLIK JE VÁM?** — **Bylo mi** 64.
11. **KDE JE VÁM DOBRĚ / KDE JE VÁM LÉPE? LÍBÍ SE VÁM TADY?** — Všude dobře, doma nejlépe.
12. **JAKÉ MÁTE POTÍŽE? MÁTE NĚJAKÉ DALŠÍ POTÍŽE?** — **Motá** se **mi** hlava.

Potíže < těžký: heavy, difficult

Mám problém, nemám práci.

Mám rakovinu, mám potíže...

4 | Likes and dislikes. Study the forms. Work in groups. Answer the questions.

<p>nelíbí se mi + nom nechutná mi + nom</p> <p>☹️</p>	<p>líbí se mi + nom chutná mi + nom</p> <p>😊</p>	<p>Mám rád/a + acc. Rád/a + conjugated verb</p> <p>❤️</p>	<p>Miluju + acc</p> <p>❤️❤️❤️</p>
<p><i>Use this structure if you want to express that you dis/like something with your senses.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Chutná mi pivo. I like (the taste of) beer. • Líbí se mi Petr. I like Petr (the way he looks). • Nelíbí se mi heavy metal. I do not like heavy metal music (the way it sounds). • Líbí se mi ten svetr (the way it looks or feels on touch). 		<p><i>Use this structure if</i></p> <p>a) you dis/like something or someone (nouns) and not just senses but also emotions are involved.</p> <p>b) you dis/like to do something (verbs)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mám rád pivo (not just the way it tastes, but I like from my heart, e. g. as a part of cultural heritage) • Mám rád Petra. (I like him not for how he looks but for how great person he is). • Mám rád ten svetr. (I like it from my heart, because e. g. my grandma gave it to me) • Rád sportuju. (present: general like) • Rád jsem jezdil na kole. (past: I used to ride a bike – but now I can't, because I have knee problems) 	
questions			
<p>Kdo se ti nelíbí? Co se ti nelíbí? Co ti nechutná? Jaká zmrzlina ti chutná? Jaké pivo ti nechutná?</p>	<p>Kdo se ti líbí? Co se ti líbí? Co ti chutná? Kde se ti líbí? Jaký čaj ti chutná?</p>	<p>Koho máš rád/a? Co máš rád/a? Koho nemáš rád/a? Co nemáš rád/a?</p>	<p>Koho miluješ? Co miluješ?</p>
your answers			
<ul style="list-style-type: none"> • Nelíbí se mi Petr... 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •

Líbí se mi _____ → mám rád _____ → miluju _____

Psychopat: Líbí se mi rodina.

Líbí se mi tvoje rodina..

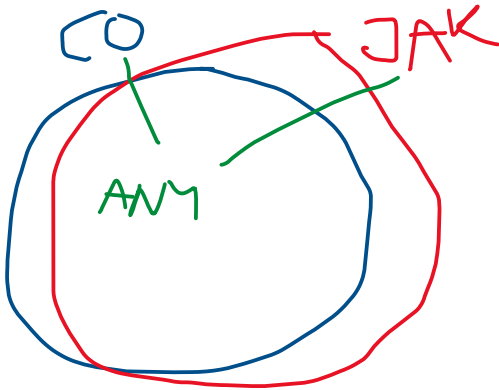
Koho milujete?

- Rodinu: maminku, sestru, tatínka, psa, babičku, dědečka, souseda, bratrance.... ... staršího bratra.
- To je psychologický experiment...

5 | Dative in medicine: match questions with answers. Multiple answers possible.

1. Jak je **vám**?
2. Co je **vám**?
3. Kolik **vám** bylo, když to začalo?
4. Kdo **vám** zavolal sanitku?
5. Kdo **vám** poskytl první pomoc?

- a) **Nějaký** muž na ulici. *Some/a man*
- b) Manželka, našla mě v koupelně.
- c) Myslím, že mám chřipku.
- d) Není mi dobře.
- e) Já sám.
- f) Cítím se slabý.
- g) Asi omdlím.
- h) Bylo mi 38.
- i) Lékaři ze sanitky.
- j) Asi mám otřes mozku.
- k) Nemůžu se postavit na nohy.

Answers for questions:

1. **D, F, G, C, K**
2. **J, C, K, G**
3. **H**
4. **A, E, B**
5. **I + A, E, B**

You can try to form your own answers.

6 | What medical questions would you ask these people?

CO JE VÁM?

MŮŽETE SE POSTAVIT NA NOHY?

BOLÍ VÁS NĚCO?

CHCETE ZAVOLAT SANITKU?

POTŘEBUJETE (JET) DO NEMOCNICE?

BERETE/POTŘEBUJETE NĚJAKÉ LÉKY?

SPADL JSEM

- Kde? Na ulici, ve škole, v posilovně, na schodech (stairs)
- Na co? Na hlavu, na ruce, na záda, na zadek...
- Odkud? Z kola, ze skateboardu, ze schodů

KDE VÁS TO BOLÍ?

CO VÁS BOLÍ?

NA CO JSTE SPADLA? – NA HLAVU

MOTÁ SE VÁM HLAVA?

KRVÁČÍTE NĚKDE?

KDO TO BYL? –

CO JE VÁM?

CO VÁS BOLÍ? – BOLÍ VÁS NĚCO?

CO SE DĚJE?

CHCETE POMOCT?

CHCETE/POTŘEBUJETE SE POSADIT?

V POŘÁDKU? = AL RIGHT

(MYSLÍTE, ŽE) OMDLÍTE? = JE VÁM NA OMDLENÍ?

JE VÁM NEVOLNO?